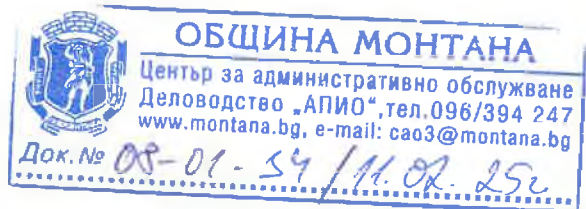

ОБЩИНА

МОНТАНА

3400 МОНТАНА, ул. "Извора" 1, тел: (096) 300 400, факс: 588 391, E-mail: montana@montana.bg

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
МОНТАНА

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

от ЗЛАТКО ЖИВКОВ – Кмет на община Монтана

ОТНОСНО: Отчет на изпълнението на Общинския план за младежта за 2024 г. и приемане на Общинския план за младежта за 2025 г. в община Монтана

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

На Вашето внимание предоставяме Отчета за изпълнението на Общински план за младежта за 2024 г. и предлагаме за обсъждане и приемане Общински план за младежта за 2025 г.

Основната цел на плана за 2025 г. е създаване на условия за личностно развитие на младите хора и участието им в живота на общината.

Определени са приоритетните направления:

- насърчаване на икономическата активност, кариерното развитие на младите хора и ограничаване на младежката безработица;
- подобряване на достъпа до информация и качествени услуги;
- насърчаване на здравословния начин на живот;
- превенция на социалното изключване на млади хора;
- развитие на младежко доброволчество;
- повишаване на гражданската активност;
- развитие на межкултурния и международния диалог;

- повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността.

Планът включва дейности на младежките структури и организации на територията на община Монтана и предстоящите събития, конкретизира ангажиментите на Община Монтана.

На основание чл. 16 от Закона за младежта и чл. 21, ал. 1, т. 12 и т. 24 от Закона за местното самоуправление и местната администрация предлагам на Общинския съвет да вземе следните

РЕШЕНИЯ :

1. Приема Отчета на изпълнението на Общински план за младежта за 2024 г.
2. Приема Общинския план младежта за 2025 г. в община Монтана.

Приложения:

1. Отчет за изпълнението на общинския план за младежта за 2024 г.
2. Общински план за младежта за 2025 г. – проект.

КМЕТ:
/ЗЛАТКО ЖИВКОВ/

ОБЩИНА МОНТАНА

3400 Монтана, вл. Извора 1, тел.: 096 / 394 201, факс: 096 / 588 391, e-mail: montana@montana.bg

ГОДИШЕН ОТЧЕТ за изпълнение на Общинския план за младежта за 2024 година

Общински годишен план за младежта на Община Монтана за 2024 г. е приет с Решение на Общинския съвет № 65 от 15.02.2024 г. Той се реализира в партньорство с всички заинтересовани страни на общинско ниво: Общински съвет – Монтана, Общинска администрация, териториални структури на заинтересованите държавни органи, училища, културни институции, Общински младежки дом, Младежки център – Монтана, неправителствени организации, работещи в областта на образованието, културата, спорта, екологията и туризма, МКБППМН, Общински съвет по наркотични вещества, Български младежки червен кръст /БМЧК/ и др.

Политиката, заложена в Плана, е ориентирана към най-ценния ресурс – младото поколение, и цели да провокира интерес, ангажираност и дейно участие в обществения живот от страна на младите хора.

Специфичните цели на Общински годишен план за младежта на Община Монтана за 2024 г. са:

- Осигуряване на ефективен достъп до образование, обучение, информация на младите хора в малките населени места и селските райони. Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествена професионална реализация и живот на младите хора в община Монтана;

- Улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им;

- Осигуряване на възможности и насърчаване на здравословния начин на живот сред младите хора;

- Превенция на социалното изключване на младежи в неравностойно положение;

- Развитие и популяризиране на доброволчеството сред младите хора;
- Осигуряване на възможности за пълноценно участие на младите хора в гражданския живот, формиране на гражданско самосъзнание и насърчаване на участие в обществения живот;
- Създаване на благоприятна и насърчаваща среда за българските младежи да участват пълноценно в межкултурното и международното младежко общуване;
- Формиране на информационна политика, насочена към младите хора;
- Активизиране и включване на пазара на труда на неактивните, в т. ч. обезкуражените младежи до 29 г. от община Монтана, които не работят и не учат.

Постигането на специфичните цели се осъществи чрез реализирането на планирани мерки и дейности.

Първата мярка касае осигуряване на транспорт за учениците от населените места на община Монтана до средишните училища и гимназиите. През учебната 2024/2025 година са превозвани 375 ученици до 6 средишни училища, 185 ученици пътуват към 6 приемащи училища, от които: 4 държавни професионални гимназии; 1 общинска профилирана гимназия и 1 средно общинско училище. За 280 ученици от отдалечения ромски квартал „Кошарник“, Община Монтана е осигурила транспорт до 3 основни и 3 средни училища в града по Национална програма на МОН „Подпомагане на общините за образователна десегрегация“. Превозът се осъществяваше със собствени автобуси на община Монтана /два от които са предоставени на две училища/ и наети чрез проведена обществена поръчка. Финансирането се осигуряваше от държавния бюджет. Транспортирането на учениците прави възможен достъпът до качествено образование на учениците в община Монтана.

Подпомагането на училищата и центъра за подкрепа за личностно развитие за осъществяване на неформално образование се реализира чрез предоставяне на материална база за образователни, културни и спортни изяви, финансовата подкрепа на организирани младежки изяви, осигуряване на транспорт за участие в състезания, конкурси, фестивали, концерти и др.

В Център за подкрепа за личностно развитие – Обединен детски комплекс „Ние вработата“ функционират 53 групи, разпределени в три области:

- Област „Наука и технологии“ – 9 групи;
- Област „Спорт“ – 14 групи;

- Област „Изкуства“ – 30 групи.

Учебните групи са разпределени, както следва:

- 43 постоянно действащи групи през учебната година, в т. ч. 8 групи за индивидуална работа;
 - 3 временно действащи групи през учебната година;
 - 7 временно действащи групи през ваканциите.
- Общ брой участници в групите – 556 деца и ученици.

За реализиране на дейностите в Център за подкрепа за личностно развитие – Обединен детски комплекс „Ние вработата“ през 2024 г. са отпуснати 298 110 лв. държавно финансово подпомагане и 91 016 лв. за дейността на 4 бр. кариерни консултанти и 150 000 лв. дофинансиране от местна дейност от бюджета на Община Монтана.

Община Монтана осигурява нормалното и пълноценно функциониране на комплекса. В Център за подкрепа за личностно развитие – Обединен детски комплекс „Ние вработата“ работят 4 кариерни консултанти, които консултират ученици в цялата област за ориентиране относно бъдещата им професия.

Съществен принос за осъществяване на неформално образование и предоставянето на информационни и други услуги за младежите в община Монтана имат Общински младежки дом, Младежки център – Монтана, Регионална библиотека „Гео Милев“, Драматичен театър „Драгомир Асенов“, Българският младежки червен кръст, двете училища в село Габровница и село Смоляновци, както и 24 читалища на територията на община Монтана.

През отчетения период са предоставени информационни услуги по разнообразни теми.

В общинския младежки дом са сформирани 12 групи с различна насоченост. Над 400 са младежите и девойките, които участват в различни форми на обучение и дейности: народни и спортни танци, мажоретен състав, аеробика, брейк, шахмат, тенис на маса, тай дзи и винг чун, Клуб по приложни изкуства, певческа група, рок група и клуб „Медии“.

През 2024 г. са проведени:

- Пролетен спортен празник „Спортна събота“;
- Концерти на Клуб по спортни танци „Астра“;
- Национален фолклорен конкурс „Напеви от Северозапада“;
- Участия на певческа група „Пъстренец Jr.“ в конкурси и фестивали;
- Концерти на Танцов ансамбъл „Младост“;

- Участия на мажоретния състав в множество празници и фестивали;
- Участие на формациите от Общински младежки дом в Европейска седмица на физическата активност и спорта - MOVE Week и седмица на отворените врати в Общински младежки дом;
- Коледен концерт с участието на всички колективи на Общински младежки дом.

В Младежки център Монтана са разработени 37 концепции, свързани с провеждане на неформални обучения, организирани тематични събития, създаване на клубове и работилници.

Проведена е информационна кампания и анкетно проучване, за идентифициране на нуждите и потребностите на младежите. Изготвен е анализ, който да бъде използван за реализирането на неформални обучения през 2025 г.

Съвместно с младежки центрове от страната, Младежки център – Монтана е подкрепил 21 младежи за участие в седем образователни събития и обучения в страната /Стара Загора, Бургас, Добрич, Габрово, Враца и Перник/.

Активните членове на Българския младежки червен кръст през 2024 г. са 82 разпределени в 6 клуба. Част от членовете и доброволците от клубовете в малките населени места, преминават към различни общински клубове или към областния център, където учат. Други се организират в клуб „Приатели на Българския младежки червен кръст“.

Шестдесет и три са обучените млади доброволци, работещи по програми и дейности. От тях 23-ма са обучители с второ и трето ниво по сертификационната система на БМЧК.

През 2024 г. са проведени 4 обучения за 27 нови доброволци и членове на БМЧК.

По темата „Общи знания за Червен кръст/Червен полумесец“ са достигнати 1894 лица, чрез 8 информационни кампании, 14 презентации в училища за 275 ученици и акции по повод:

- Международен ден за солидарност между поколенията;
- 8 май – Световен ден на Червения кръст и Червения полумесец;
- Международен ден на младежта;
- Годишнина на Българския младежки червен кръст;
- 5 декември – Международен ден на доброволеца;
- През месец октомври под мотото „Усмихни се“ е отбелязан Световният ден на усмивката;
- „Ден на спонтанните актове на доброта“;
- Международен ден на щастието;

- „Ден на розовата фланелка“ – обявен за Световен ден за борба с тормоза в училище;
- Международен ден на толерантността;
- Участие през месец ноември в Националната кампания „Месец на хуманитарното образование“;
- Международния ден на хуманността;
- Международният ден на думата „Благодаря“;
- Световен ден на прегръдката;
- Международен ден за безопасен интернет.

Проведени са 2 информационни кампании в направление „Хуманитарно образование“ и са достигнати 100 лица. По темата „Разпространение на принципите на Международното червенокръстско движение“ са проведени 4 обучения за 81 ученици.

С различни инициативи, кампании, работилници са отбелязани и други важни дати.

По програма „НЕ на насилието“:

- Проведените обучения по темата „Превенция на насилието“ и модул „БЕЗОпасно в интерНЕт“, са 8 за 162 ученици, 2 информационни кампании за 95 лица, една онлайн по повод „Деня за безопасен интернет“ и са достигнати 50 лица. Проведено е и едно обучение за 4 доброволци-обучители.

- По повод 12 август – Международен ден на младежта е проведена „АРТ занималня в парк „Св. Дух“, гр. Монтана под мотото „Да рисувам доброто“ и табло за послания „Доброто е!“.

В направление „Първа помощ“ основни инициативи по темата са провеждането на демонстрации за реакция при кризи и бедствени ситуации и участия в изпитни комисии:

- Националната ученическа викторина „Да запазим децата на пътя“;

- „Демонстрация на поведение и действие при възникване на пътно-транспортно произшествие и оказване на първа помощ“ в седмица по пътна безопасност;

- Спортен празник в рамките на Move Week – Европейска седмица на движението, съвместно с Общински младежки дом и доброволци от творчески колективи и спортни клубове;

- Световният ден на първата помощ е отбелязан с демонстрация по първа долекарска помощ, инфо-шатра и „жива верига“ от членовете на Доброволен екип за работа при бедствия, аварии и кризи, Младежки авариен екип, Ученически екип по първа помощ, Възрастни авариен екип, доброволци и симпатизанти на организацията.

- В месеца на първата помощ, всяка събота са организирани занимания на открито с пункт за повишаване осведомеността на хората за

оказване на първа долекарска помощ (граждани, гости на града, екипи на Български червен кръст - Ученически екип по първа помощ, Младежки аварийен екип, Възрастни аварийни екипи и Доброволен екип за работа при бедствия, аварии и кризи);

- Проведени са 3 обучения по темата за 14 доброволци и членове на организацията;

- Организиран са 4 информационни кампании, с които са достигнати 145 лица;

- Проведени са 19 презентации за 384 ученици;

- 3 областни обучения да 11 доброволци.

По Първа психологична помощ и психосоциална подкрепа са проведени 1 кампания с 50 достигнати, 2 онлайн инициативи с 45 достигнати, 2 презентации в училища за 85 ученици от Монтана и Лом, 1 обучение за 9 члена на БМЧК и 1 надграждащо.

Областната организация поддържа и развива един Ученически екип по първа помощ с 6 члена. Екипът се обучава ежемесечно и участва в инициативите и ученията с другите аварийни екипи.

Младежки аварийен екип към Българския младежки червен кръст е с 5 члена, преминали необходимия цикъл от обучения. Взето е участие в 7 акции и демонстрации за 380 достигнати и 9 обучения за 119 ученици. На 15.08.2025 г. по покана на Съюза на слепите, МАЕ участва в медицинското обезпечаване и подпомага провеждането на Национално състезание по спортен риболов за хора със зрителни увреждания, организирано от спортен клуб „Феникс“ в местността „Расника“ на язовир Огоста.

Членове на Младежки аварийен екип организират демонстрации по повод:

- Ден на безопасността на движението по пътищата;

- 16-22 септември Дни на безопасността на пътя и Европейска седмица на мобилността;

- 29.09. – Световен ден на сърцето;

- Световен ден за рестарт на сърцето;

- През месец май е проведено Пожаро-тактическо учение по Единна спасителна система на тема „Пожарогасене и извършване на спасителни дейности в Многопрофилна болница за активно лечение „Д-р Стамен Илиев“, Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ и екипи за оказване на психологична помощ и доброволци от Възрастни аварийни екипи.

Подготовка на отбори за участия в състезания:

- Общински кръг по „Приложно колоездене“ в гр. Берковица в три възрастови групи, състезание по колоездене и атрактивно каране на велосипед;

- Национално състезание в Лозен на Ученически екипи по първа помощ;

- Национално състезание „Приложно колоездене“ в гр. Берковица в три възрастови групи;
- Национално ученическо състезание „Защита при бедствия, пожари и извънредни ситуации“ в гр. Велико Търново;
- Национално състезание за възрастни хора (Възрастни аварийни екипи).

През годината по превенция на пътно-транспортния травматизъм са проведени 4 открити урока за 70 деца, 9 информационни кампании за 630 достигнати лица и 2 онлайн инициативи с 315 достигнати. Проведени са и 2 обучения за 40 деца от детските градини, посветени на Световния ден за движение, включващи и правила за Безопасно движение по пътищата.

Въведена е отделна тема за обучения и дейности в сферата на реакция при кризи, превенция на риска от бедствия и регулярни дейности за подпомагане на уязвимите хора. От 8 обучени доброволци са проведени 2 информационни кампании с над 100 достигнати и 17 обучения за 368 ученици и доброволци.

През 2024 г. по програма „Детско полицейско управление“ ежесечно се обучават 20 ученици от Второ средно училище „Н. Й. Вапцаров“ – Монтана.

Направление „Здравна програма“

- Национално обучение по Здравна програма в периода 26-28 април (участва Ивета Давидова);
- Здравна академия на Български младежки червен кръст през месец октомври (участва Яна Митова).

През изминалата година по превенция на ХИВ/СПИН и сексуално-рискливо поведение, с логистичната подкрепа на РЗИ и медицинските работници към училищата в Монтана, Лом, Берковица, Вълчедръм и Вършец, са проведени 8 информационни акции и кампании за 623 достигнати, 3 презентации в училища за 60 ученици, 2 областни обучения за 17 членове и доброволци и 5 онлайн инициативи за 575 достигнати.

Пет са работилниците за изработване на „Валентинки“ за отбелязването на 14 февруари. Съвместно с институции от област Монтана е отбелязан Международният ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН с организирано бдение под мотото „Помним! Приемаме! Подкрепяме!“

- На 1 декември 2023 г., над 100 ученици, доброволци и експерти участват в провеждането на викторина и награждаване на победителите в конкурс за есе на тема „Пази живота, той е безценен“, в партньорство с Регионална здравна инспекция и Регионално управление на образованието – Монтана.

По „Превенция на зависимости“ през годината са проведени 2 информационни кампании за 140 достигнати и 3 онлайн инициативи за 135 лица.

Във връзка със здравословния начин на живот доброволците участват в кампании по повод:

- Световен ден за борба с рака;
- Световен ден за борба с хипертонията;
- Световен ден на здравето;
- Световен ден за борба със затлъстяването;
- Световен ден за борба с диабета.

През 2024 г. са проведени 3 информационни кампании за 130 достигнати, 4 презентации в училища за 78 ученици, 1 онлайн инициатива за 50 лица. Проведени са занимателни ателиета с деца от детски градини на тема: „Бъди здрав“ с изготвяне на здравословно меню и обучение в Общински младежки дом – Монтана с експерти от Регионална здравна инспекция за ученици и доброволци от различни общини при отбелязване на Деня за борба с наднорменото тегло.

По темата „Безвъзмездно Кръводаряване“ са организирани:

- 3 инициативи с 260 достигнати;
- Работна среща с Отделението по трансфузионна хематология- Лом с едно обучение за 3 доброволци на Български младежки червен кръст.

Организиран са здравни беседи с ученици от 1 до 5 клас с теми за здравословното хранене и здравословния начин на живот. По програма „Белите зъбки“ са достигнати 98 деца от детските градини, 2 кампании за родители и едно обучение за 4 доброволци. Организиран са акции и беседи за: Световен ден за борба с хепатита, Обединени в борбата срещу туберкулозата, Диабет, Етикети на храните и други.

В направление „Активно включване в социалната среда“ през 2024 г. са обучени 8 доброволци в областно обучение и 1 доброволец в Национално обучение „Лятна академия“. Организиран са 5 информационни кампании за 330 достигнати, 4 презентации, инициативи и ателиета по темата за 88 лица. Онлайн инициативите са 2 за 114 достигнати.

Програма „Хелфи“ е най-привлекателната и приоритетна програма на Български младежки червен кръст – Монтана, утвърдила се през годините при работа с деца и приемствеността на доброволците към екипите на Български червен кръст за работа при бедствия, аварии и катастрофи. По темата са обучени 8 доброволци. Чрез 16 инициативи и презентации в учебни заведения и детски градини са достигнати 379 деца. Организиран са летни занимални на открито с родители и деца, 3 работилници с участие на партньори, ученици и нови доброволци от клубовете на Български младежки червен кръст в общините и 3 арт-ателиета.

В Ателиета на тема „Екология и опазване на околната среда“ са проведени: 4 акции със 240 достигнати и 4 екоинициативи за засаждане на

цветя съвместно с Община Монтана. Проведени са 3 открити урока с 43 деца от Първо основно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ – Монтана.

Продължава работата по предоставянето на социални услуги на деца от общността. С организирането на кампании, съвместни работилници и тържества по повод 1 март, Сирни Заговезни, 1 юни - Ден на детето, Голяма Богородица и 21 ноември - Ден на християнското семейство са достигнати 87 деца от Центровете за настаняване от семеен тип в с. Гаврил Геново, Берковица, Лом и Монтана. Български младежки червен кръст се включи и в кампанията на БИЛЛА България „Купи и дари“.

Доброволците на Български младежки червен кръст – Монтана организират базар „Обичай безопасно“ с ръчно изработени от доброволците картички и гривнички за Св. Валентин, акция „Баба Марта“ с ръчно изработени мартенички и „Великденски базар“, като дарените пари са използвани по програма „Топъл обяд“.

Младежите от община Монтана имат необходимите условия за спорт във функциониращите спортни клубове по баскетбол, борба, волейбол, джудо, джу джицу и граплинг, бокс, лека атлетика, карате, стрелба, тенис на маса, парашутизъм и футбол. На спортните клубове се предоставя материална база и са подпомогнати финансово в размер на 700 000 лв.

Не малък е интересът на младите хора към танцовите формации и клубове в общината: Представителен танцов ансамбъл „Младост“, Представителен танцов ансамбъл „Пъстрина“, Танцов ансамбъл „Северняци“, Фолклорен танцов състав „Ситница“, Танцова школа „Канатица“, Танцов състав „Радост“, „Огоста денс“, Клуб по спортни танци „Астра“, Брейк клуб, Танцова формация „Финес“. Във фолклорните трупи са включени около 1000 танцьори. Община Монтана подпомага различните формации и клубове освен финансово, но и с предоставяне за ползване материална база и транспорт.

Младежите от общината с интерес към изкуството се включват към студио „Рениарт“ и Обединена школа по изкуствата „Добри Христов“ към Народно читалище „Разум 1883“ – Монтана.

Комисиите за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и за борба с трафика на хора през изтеклата година са провели информационни обучителни дейности за рисковете от трафик на хора сред представители на уязвими ромски етнически групи. Проведено е обучение на деца на тема „Кой стои зад екрана (педофилия)“. Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е извършила превенция в училищата на теми „Насилие“ и „Агресия“, организираща е информационни кампании за превенция на трафика на хора с цел „Трудова експлоатация“, кампания по повод 18 октомври – „Европейски ден срещу трафик на хора“. Осъществена е

лятната кампания „Синьо лято“. Продължава и през цялата 2024 г. националната програма за превенция на наркоманиите в 5 училища на територията на Монтана, обучение на младежи от предварително подготвени свои връстници на тема: „Дезинформация – мит или реалност“, Обучение на младежи по проект на сдружение „Монтанензиум“ на тема: „Не на вандализма“.

Общинският съвет по наркотични вещества е провел обучение на тема „Наркомани“.

През 2024 г. са извършени 39 бр. престъпления от непълнолетни, като за същия период на 2023 г. броя им е бил 32 бр.

Броят на престъпленията извършени от малолетни лица за 2024 г. е 5 бр., срещу 5 бр. за 2023 г.

В структурно отношение при противоправните деяния извършвани от деца преобладават кражбите (основно кражби на имущество, пари и на мобилни апарати). В повечето от случаите деянията се извършват от лекомислие и увлечение. Прави впечатление, че през 2024 г. са извършвани поредица от кражби от малолетни лица самостоятелно.

За 2024 г. от престъпления са пострадали 12 бр. малолетни лица и 7 бр. непълнолетни лица.

Превенцията на социалното изключване на младежи с увреждания и в неравностойно социално положение се осъществява от Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, два центъра за обществена подкрепа, един Център за обществена подкрепа/Общностен център за деца и семейства „Зона Закрила“, Кризисен център, Център за временно настаняване и Звено „Майка и бебе“. Предотвратяването на социалното изключване на младежи в малки населени места и от ромската общност се осъществява в партньорство на общината с читалищата в селата и ромските неправителствени организации.

В Дневния център за пълнолетни лица с увреждания се е работило със 16 потребители, с цел да се социализират и адаптират към нормален начин на живот. В центъра за временно настаняване за една година са преминали 3 младежи, а в Кризисния център са били настанени 2.

По данни на Дирекция „Бюро по труда“ в Монтана към 31.12.2024 година на трудовата борса са регистрирани 770 лица, от които 58 са на възраст до 29 год., или 7,53% от безработните хора в Монтана са в младежка възраст. Нивото на безработица при младите хора е намаляло в сравнение с 2023 г., когато безработните младежи са били 8,88% от безработните в община Монтана и е по - нисък от средното за страната – 7,9%.

През изминалата година на деца с изяви дарби са отпуснати шест годишни и седем еднократни стипендии в областите наука и технологии, изкуство и спорт. Общата стойност на стипендиите е 12 500 лв. По реда на наредбата за отпускане на стипендии на студенти и специализанти през 2024 г. не са отпуснати стипендии поради липса на кандидати.

Младежкият медиатор, назначен в Община Монтана по програма „Активиране на неактивните лица“ изпълнява дейности, свързани с идентифициране, достигане до и активиране на млади хора, които не работят, не учат и не са регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“ /ДБТ/-Монтана. В ежедневната работа изпълнява функцията на посредник между неактивните младежи и различни институции, които предоставят подходящите социални, здравни, образователни и други услуги.

През изминалата 2024 г. медиаторът е осъществява 25 срещи с младежи до 29 г. от гр. Монтана. От тях 6 са регистрирани в Бюрото по труда, ежедневно публикува в страницата на Младежкия медиатор обяви за работа, както и линкове към сайтове, в които са обявени вакантни работни места. Отговаря на запитвания на младежи и останалите потребители.

В Монтана през 2024 г. е проведена една трудова борса, на която хората са информирани и им е оказано съдействие за тяхното активиране. Участват представители на месния бизнес, училищата и Бюрото по труда. По време на борсата са разположени информационни щандове на фирмите, които търсят млади хора за своите екипи.

На 15.05.2024 г. в гр. Монтана е проведен Ден на отворените врати, с хора, започнали собствен бизнес по програма. Заедно със трудовите медиатори от Дирекция „Бюро по труда“ – Монтана, участва регулярно в срещи на територията на община Монтана.

След изготвянето на личностен профил на всеки един от неактивните младежи прави впечатление ниската мотивация на младежите на територията на Община Монтана. Също така прави впечатление ниската достигната степен на образование на хора от целевата група в селата. Това означава, че тези младежи трудно ще бъдат наети от реален работодател, без да повишат своята образователна степен и професионални умения.

Добрата координация между общинската администрация и останалите институции позволи общинският план да бъде изпълнен.

Чрез услугите и дейностите за пълноценно осмисляне на свободното време, чрез различни форми за спорт, култура, изкуство и неформално обучение, младите хора се възползват от условията за развитие на таланта и творческите си умения.

Организираните спортни прояви, творчески работилници, танцови спектакли, концерти, театрални постановки насърчават различните форми

на съвременна градска култура и стимулират инициативността на младите хора от община Монтана. Чрез активното участие на младежите в различни социални и културни организации, проекти и младежки инициативи като резултат, бе постигнато популяризиране и мултиплициране на добри практики на младежка и гражданска активност.

Проект!

Общински годишен план за младежта на Община Монтана за 2025 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Годишният план цели планиране на политиката за младежта на общинско ниво и определя основните цели и приоритети на Община Монтана. Базира се на потребностите на младите хора в общината и е в синхрон с приоритетите на европейската политика за младежта.

Общинският план за младежта на Община Монтана за 2025 г. се изготвя в изпълнение и съответствие на чл. 15 и чл. 16 от Закона за младежта и Националната стратегия за младежта. Общинският план за младежта се реализира в партньорство с всички заинтересовани страни на общинско ниво: Общински съвет – Монтана, Общинска администрация, териториални структури на заинтересованите държавни органи, училища, културни институции, Младежният дом, Младежният център – Монтана, неправителствени организации, работещи в областта на образованието, културата, спорта, екологията и туризма, МКБППМН, Общински съвет по наркотични вещества, Български младежки червен кръст /БМЧК/ и др.

Съгласно чл. 16 ал. 3 от Закона за младежта Общинският план съдържа:

- Анализ на предизвикателствата пред младежта в Община Монтана
- Приоритетите и специфични цели за провеждане на общинската политика за младежта и мерки за постигането им;
- Описание на дейности, които допринасят за постигане на целите на Националната стратегия за младежта;

- Организация и координация на дейностите за постигане на целите;
- Действия по наблюдение, оценка и актуализация на Общинския план за младежта;
- Реда и начина за осигуряване на информация и публичност на плана.

II. ВИЗИЯ

Подобряване качеството на живот и реализация на младите хора от Община Монтана и на условията за успех на всеки млад човек, чрез устойчиви механизми за инвестиране в младежта като значим социален фактор и за мобилизиране потенциала на младите хора в устойчивото развитие на Община Монтана.

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАНА

- **Съответствие** на Общинския годишен план с националните, европейските и международните стратегии и политики за младежта;
- **Обществена солидарност и толерантност** към всички групи младежи;
- **Законосъобразност**;
- **Равен достъп** за всички младежи на територията на община Монтана;
- **Формиране на мрежа от партньорства** на местно, регионално и национално ниво;
- **Професионализъм** при управлението на услуги за младежи;
- **Иновативност** в процеса на планиране и предоставяне на услуги за младежи, младежки проекти и инициативи;
- **Надграждане и усъвършенстване** на съществуващи практики, опит и услуги.

IV. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Общинският план за младежта на Община Монтана е насочен към:

- Младите хора на възраст от 15 до 29 години, без разлика в техния образователен, социален и имуществен статус, политически и етнически убеждения.
- Младежките работници и други специалисти, които са директно ангажирани с предоставянето на услуги или други дейности в подкрепа на младежкото развитие;
- Младежките структури, чиято дейност се осъществява на територията на община Монтана;
- Органите на местното управление и местните държавни структури.

V. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЩИНА МОНТАНА

Младите хора в Община Монтана носят характерните особености на младежката общност в Европа и света. Те се сблъскват с различни предизвикателства, свързани с развитието на съвременното общество и съвременния свят. Качествата и уменията на младите хора са от съществено значение за участието им в живота и просперитета на града и страната.

Община Монтана се стреми да осигури благоприятни условия за младежите с цел пълноценното им личностно развитие и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им на местно ниво, чрез дейности, насърчаващи развитието им.

Планирането и изпълнението на младежката политика изисква взаимодействие и синхрон на действие между различните институции.

Доброто образование е важно условие за личната реализация на младите хора, за пълноценното им участие в обществения живот, както и за повишаване благосъстоянието на цялото общество.

Образователната инфраструктура на всички етапи на обучение в Община Монтана е добре разгърната и осигурява равнопоставен достъп до образование и извънкласни дейности. Представени са всички образователни степени и във всяка от тях има образователни институции с традиции за качествено образование. Училищната система в Община Монтана към настоящия момент отговаря на потребностите и изискванията за образование. От образователното ниво на младите хора, до голяма степен зависи мобилността им на пазара на труда, поддържане на по-висок жизнен стандарт и качество на живот. Задържането на младите хора и включването им в заетостта е водеща цел в Община Монтана.

Важен акцент е наличието на общинска нормативна уредба за стимулиране на ученици с изяви дарби за постижения в областта на образованието, културата, спорта. Ежегодното приемане на Общинска програма за стимулиране на деца с изяви дарби, ефективното и последователно прилагане на мерките допринася за развитието на потенциала на учениците в Монтана.

С дейностите по кариерно ориентиране, младежите разширяват познанията си за различни професии, за техните характеристики, изгражда се представа за собствените силни страни, интереси и предпочитания. Развива се способност за прилагане на различни форми на търсене на работа, умения за самопредставяне.

Дейностите по превенция и преодоляване на проблемното поведение са ангажимент на МКБППМН. Основната задача се свежда до координиране на работата на различни държавни и обществени институции в общината с отношение към възпитанието на младите хора. Усилията са насочени към ранна превенция на асоциално поведение, анализиране на факторите за извършване на криминални деяния и предотвратяване на криминални деяния.

Стремежът към независимост и реализация, вземане на самостоятелни решения са в основата на характеристиката на младите хора. В условията на засилваща емиграция на младите хора в чужбина, се търсят възможности за реализиране на дейности, които да мотивират младите хора да се образуват и реализират в Монтана и България.

Мобилността все повече се възприема като важно средство за създаване на трудова заетост и икономически растеж, както и за укрепване на личното развитие на работещите. Относителният дял на самонаетите млади хора у нас е под средния за Европейския съюз. Младите хора се нуждаят от подкрепа както при стартирането, така и при развиването на самостоятелен бизнес. Предприемаческата култура сред тях е все още неразвита. Пречка се оказва и липсата на стартов капитал, ясна и устойчива визия за развитие в краткосрочен план, непознаване на бизнес средата и др.

Важен приоритет за Община Монтана е повишаване качеството и достъпът до информационните услуги в подкрепа на младежкото развитие.

Младежки център – Монтана работи за популяризирането на неформалното образование и ползите от него сред младите хора в град Монтана и региона.

Община Монтана има изградена много добра културна инфраструктура, която включва обществени библиотеки, музей, читалища. Гарантирано е качеството и достъпа до информационни и специализирани услуги в подкрепа на младежкото развитие. В тази област младежта е изправена пред следните предизвикателства:

- необходимостта да се откликва на потребностите на обществото, основано на знанието и информацията, което се отличава с постоянно развиващи се комуникационни технологии и бърз обмен на информация;

- влиянието на икономическата среда върху възможностите на младите хора за достъп до информация и култура;

- необходимостта от насърчаване на межкултурния диалог, основан на зачитането на културното многообразие в един все повече мултикултурен и

взаимосвързан свят, отличаващ се с бърза комуникация, мобилност на хората и глобализация на пазарите.

Информацията е много важна за развитието на отделната личност и на обществото като цяло. Днес информационните технологии дават значителни предимства на всички, които ги ползват. Обществените библиотеки играят роля в този процес и работят активно за намаляване на различията чрез осигуряване на широк обществен достъп до интернет и до различни онлайн информационни услуги.

Важно място в този процес има Младежки център – Монтана, тъй като един от основните му приоритети е повишаване качеството и достъпа до информационни услуги в подкрепа на младежкото развитие.

Младежки център – Монтана и Общинският младежки дом работят за популяризиране на доброволческата идея. Посредством реализиране на кампании и инициативи се цели повишаване на информираността за ползите от доброволчеството и формиране на позитивно отношение към него. Основна предпоставка за здравословния начин на живот на младите хора е наличието на условия за физическо възпитание и спорт. Ето защо за Община Монтана физическото възпитание и спортната култура се превръщат в приоритетен фактор със социална значимост. Община Монтана осигурява необходимите условия за воденето на здравословен начин на живот чрез спорт. Усилията в това отношение се възнаграждават с добрите резултати на спортните клубове на държавни и международни състезания.

Община Монтана създава условия за масов спорт чрез организиране на спортни прояви, заложи в Спортния календар.

Свободното си време младите хора прекарват според личните си интереси и предпочитания. Младите хора се включват активно в културния живот на град Монтана, както със свои самостоятелни прояви и инициативи, така и с участието си във всички културни програми.

На територията на Монтана функционират студия, школи, курсове, клубове и формации в сферата на изкуството, в които децата и младите хора се обучават и развиват своите таланти, дарби и умения. Община Монтана подпомага техните инициативи и изяви им на наши и международни сцени.

Културният календар на Община Монтана предлага разнообразни прояви, насочени към тази целева група, за да се даде възможност на младите хора от една страна да изявят своя талант, а от друга – да задоволят своите духовни потребности.

Взаимно уважение на многообразието, толерантността и солидарността са заложени като принципи в Европейския съюз. Многообразието в съвременния свят изисква от хората да проявяват приемане и разбиране на различието без предрасъдъци, осъждане и негативни оценки. Толерантността изисква уважение и разбиране на различните култури в нашия свят.

Насърчава се взаимното разбирателство и толерантност чрез провеждане на множество инициативи, посветени на Международния ден на толерантността.

Учениците и младежите от град Монтана поддържат активни връзки с младежи от други общности. Най-често това се осъществява благодарение на международни програми и проекти, които имат за цел опознаване на страните от ЕС и света. Тези контакти са интересни и обогатяващи, носят удовлетворение, дават възможност за обмяна на опит и изграждат трайни приятелства. Едновременно с това те спомагат за опознаване на други общности и култури, докосване до непознати традиции, обичаи, нрави.

Община Монтана работи за идентифициране на реалните проблеми с цел прилагане на адекватни мерки за подпомагане на младите хора. Гарантира се равен достъп до образование, заетост, здравни и социални услуги, култура и спорт, независимо от пол, етническа принадлежност, социален статус. Предоставят се възможности за качествено участие на

младите хора във формирането, разработването, изпълнението и прилагането на младежки политики на местно ниво.

VI. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

- **Насърчаване на икономическата активност и кариерно развитие на младите хора**
- Популяризиране на възможностите за младежка заетост чрез европейски програми;
 - Разширяване на възможностите за неформално учене;
 - Популяризиране формите на неформалното учене;
 - Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за кариерно ориентиране и развитие на младите хора.
- **Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги**
 - Реализиране на информационна политика, насочена към младите хора;
 - Предлагане на качествени информационни услуги, предоставящи актуална, систематизирана и достъпна информация, удовлетворяваща широк спектър от интереси и потребности на младите хора;
 - Запознаване на младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност и като граждани на Република България и на Европейския съюз;
 - Предлагане на консултантски услуги в подкрепа на личностното и общественото развитие на младите хора, включително и за развитие на жизнени умения;
 - Предлагане на услуги за организиране на свободното време на младите хора;
 - Разширяване на мрежата и развитие на капацитета на доставчиците на услуги за развитие на младите хора – професионални консултанти,

юридически лица с нестопанска цел, читалища, културни институти, спортни организации и др.

➤ **Насърчаване на здравословния начин на живот**

- Популяризиране на здравословния начин на живот сред младите хора;
- Превенция на тютюнопушенето, употреба на наркотици и полово предавани болести;
- Насърчаване на физическата активност на младежите;
- Подкрепа на спортни инициативи за младежи.
- Стимулиране на детско-юношеския и масовия спорт

➤ **Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение**

- Популяризиране сред младите хора на целенасочени и качествени социални услуги;
- Превенция на социалното изключване на младежи на възраст от 15 до 29 години в неравностойно положение и младежи в риск;
- Популяризиране на възможностите за трудова реализация на хората с увреждания;
- Подобряване на архитектурната градска среда посредством различни източници на финансиране.
- Подпомагане на социалната адаптация и повишаване на пригодността за заетост на младежи от ромския етнос.

➤ **Развитие на младежкото доброволчество**

- Разпространение на идеята и ролята на доброволството сред младите хора;
- Насърчаване на участието на младежи в доброволчески инициативи;
- Подкрепа и подпомагане реализирането на доброволчески инициативи, инициирани от младежки организации.

➤ **Повишаване на гражданската активност**

- Подпомагане реализирането на младежки инициативи и кампании;
- Осигуряване на възможност младите хора да участват в процеса на вземане на решения, относно младежките политики на общинско и национално ниво.
- Популяризиране на добри практики на младежка гражданска активност.

➤ **Развитие на межкултурния и международния диалог**

- Насърчаване на междуетническото и межкултурното опознаване, толерантност и диалог;
- Насърчаване на межкултурното младежко общуване.
- Изграждане на умения за работа в мултикултурна и мултинационална среда.
- Насърчаване участието на младите хора в международни програми и проекти.

➤ **Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността**

- Организиране и провеждане на информационно-образователни кампании с цел превенция на правонарушения, извършвани от млади хора;
- Включване на младежи, извършители на противообществени прояви в спортни, културни и трудови инициативи и дейности.

VII. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТИ, КОИТО ДОПРИНАСЯТ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА МЛАДЕЖТА

№	Наименование на дейностите	Времеви период	Изпълнител
----------	-----------------------------------	-----------------------	-------------------

1.	Проучване мнението и нагласите на младежите	целогодишен	МЦ, младежки медиатор
2.	Информационна кампания по повод Деня на влюбените	14 февруари	БМЧК
3.	Отбелязване на Световния ден за борба с расовата дискриминация	21 март	БМЧК
4.	Предоставяне на актуална, систематизирана и достъпна информация	целогодишен	МЦ, младежки медиатор
5.	Консултиране	целогодишен	МЦ, младежки медиатор
6.	Разяснителни кампании сред ромското население и рисковите групи	ежемесечно	МКБППМН, МКБТХ, здравни медиатори
7.	Отбелязване международния ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН	май и декември	БМЧК
8.	„Синьо лято“ – лятна превантивна кампания	м. юни и м. август	СЛРД „Огоста“, МКБППМН, ОСНВ
9.	Организиране на кампания за популяризиране на младежките инициативи и програми по повод Международния ден на младежта	12 август	МЦ, Община Монтана, младежки медиатор, БМЧК
10.	Отбелязване на Международния ден на първата помощ	септември	БМЧК

11.	Младежки трудови борси	септември октомври	ДБТ, младежки медиатор
12.	Информационна кампания по повод Европейския ден за борба срещу трафика на хора	18 октомври	МКБТХ
13.	Провеждане на обучения по здравословно хранене и здравословен начин на живот, планиране и осъществяване на проекти и дейности за фокусиране на общественото внимание към затлъстяването на децата и младите хора	целогодишен	БМЧК, МЦ
14.	Създаване и споделяне на единна програма, преплитаща всички здравни модули, интересни и полезни здравно-образователни материали, филми, (здравна библиотека) която да бъде достъпна по всяко време и да бъде актуализирана периодично	целогодишен	БМЧК
15.	Отбелязване на Международния ден на толерантността	16 ноември	БМЧК, МЦ
16.	Кампания „Деца помагат на деца“ и поощряване таланта и творческите изяви на социално уязвими деца и младежи	целогодишен	БМЧК
17.	Организиране на благотворителни кампании и акции за Великден,	целогодишен	БМЧК

	баба Марта, Деня на земята, Деня на детето, Коледа с участието на деца и млади хора в риск		
18.	Превенция в училищата на теми „Насилие“ и „Агресия“	целогодишен	МКБППМН, МКБТХ
19.	Европейски фитнес ден	октомври	ОМД
20.	Инициатива „Мениджър за един ден“	ноември	Община Монтана
21.	Отбелязване международния ден на младежката активност	10 ноември	БМЧК
22.	Отбелязване Световния ден за борба с ХИВ/СПИН	1 декември	БМЧК
23.	Обучения в рисков ромски общности за опасностите от употребата на наркотични вещества	целогодишно	ОСНВ
24.	Превантивна работа с настанените деца в КСУ	целогодишно	МКБППМН, МКБТХ
25.	Международен ден на доброволца	5 декември	БМЧК, МЦ
26.	Превенция в училищата на територията на област Монтана на тема: „Психоактивни вещества“	целогодишно	ОСНВ
27.	Отбелязване на 26 юни – Световен ден за борба със злоупотребата и нелегалния трафик на наркотици	26 юни	МКБППМН
	Фестивали, конкурси, концерти, изложби, спектакли, състезания		
28.	Участие на младежи в заложените	целогодишен	Читалища на

	дейности в Годишната програма за развитие на читалищната дейност за 2025 г.		територията на община Монтана
29.	Конкурс за мартеница	февруари	ОМД
30.	Концерт на Духов оркестър „Дико Илиев“ с участието на Народен хор „Пъстренец“	февруари	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
31.	„Пролетна магия“ – пролетен концерт	март	ЦПЛР ОДК
32.	Ден без асансьори	април	ОМД
33.	Международен ден на ромите – концерт – спортни мероприятия	8 април	Община Монтана, НЧ „Звезда 2007“ – Монтана НЧ „Асен Йосифов 1926“ – с. Габровница
34.	Концерт на КСТ „Астра“ и мажоретен състав към ОМД	април	КСТ „Астра“, ОМД
35.	Пролетен концерт на ЦПЛР ОДК „Ние, врабчетата“	април	ЦПЛР ОДК
36.	Европейска седмица на движението – MOVE Week	май	ОМД
37.	Открито градско първенство по лека атлетика	май	Община Монтана, СК „Атлет“
38.	17-то издание на Национален конкурс „Напеви от Северозапада“	май	ОМД
39.	Спортни състезания – турнири по	юни, юли и	Читалища на

	футбол, народна топка, тенис на маса, шах и други	август	територията на община Монтана
40.	Индивидуален турнир по тенис на маса за купата на ОМД	юни	ОМД
41.	Годишна изложба на учениците от класа по изобразително изкуство на ОШИ „Добри Христов“	юни	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
42.	Класови продукции на възпитаниците на ОШИ „Добри Христов“	юни	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
43.	Участие на Духов оркестър „Дико Илиев“, Народен хор „Пъстренец“, ПТА и ДТА „Пъстрина“ в Празника на Монтана – Свети Дух	юни	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
44.	Участие на ПТА и ДТА „Пъстрина“ и Народен хор „Пъстренец“ в Международния фолклорен фестивал, посветен на Празника на Монтана – Свети Дух	юни	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
45.	Спортен празник „Спортна събота“	юни	ОМД
46.	Фолклорна хоротека	юни	ОМД
47.	Концерт на ГА „Младост“	юни	ОМД
48.	Концерт „Забавен калейдоскоп“	юни	ЦПЛР ОДК
49.	Самостоятелен концерт на вокално студио „Детски смях“ и ФТА „Северняци“	юни	ЦПЛР ОДК
50.	Спортна събота	юни	ОМД
51.	Откриване на художествено-творческия сезон с концерт.	1 октомври	НЧ „Разум 1883“ – Монтана

	Участват ПТА и ДТА „Пъстрина“, Духов оркестър „Дико Илиев“, Народен хор „Пъстренец“ и възпитаници от ОШИ „Добри Христов“		
52.	Откриване на новия творчески сезон с участието на творческите формации. Изнесени концерти	октомври	ОМД
53.	Концерт, посветен на годишнина от рождението на Йордан Радичков и на Деня на народните будители	октомври	ЦПЛР ОДК
54.	Базар на сувенири и изделия изработени от клуб по приложни изкуства „Дорос“	декември	ОМД
55.	Есенно издание на Индивидуален турнир по тенис на маса за купата на ОМД	ноември	ОМД
56.	Концерт на певческа група „Пъстренец Jr.“ по повод 21 ноември – Ден на християнското семейство	ноември	ОМД
57.	Коледни концерти на творческите формации при ОМД	декември	ОМД
58.	Коледен концерт „Коледни небивалици“	декември	ЦПЛР ОДК
59.	Коледни концерти на възпитаниците на ОШИ „Добри Христов“	декември	НЧ „Разум 1883“ – Монтана

Съкращения:

КСТ – Клуб за спортни танци

КСУ – Комплекс за социални услуги

МАЕ – Младежки аварийен екип

МЦ – Младежки център

БМЧК – Български младежки червен кръст

МКБППМН – Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

МКБТХ – Местна комисия за борба с трафика на хора

ОСНВ – Общински съвет по наркотични вещества

СЛРД – Сдружение ловно-рибарско дружество

НПО – неправителствена организация

ЦПЛР ОДК – Център за подкрепа за личностно развитие Обединен детски комплекс „Ние, врабчетата“

НЧ – Народно читалище

ОМД – Общински младежки дом

ПТА – Представителен танцов ансамбъл

ДТА – Детски танцов ансамбъл

ТА – Танцов ансамбъл

VIII. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

- Координиране на дейностите и оперативно взаимодействие на всички структури, работещи в сферата на младежките дейности;
- Организиране и реализиране на съвместни инициативи.

IX. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА ОБЩИНА МОНТАНА

- Наблюдение изпълнението на плана;

➤ Планът е отворена система и подлежи на промени при постъпване на предложения;

➤ Изготвяне на Отчет за изпълнение на плана за 2025 г.

X. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА ОБЩИНА МОНТАНА

Популяризирането на плана ще се осъществи чрез сайта на Община Монтана и чрез регулярни прессъобщения до медиите.

XI. ФИНАНСИРАНЕ

➤ Годишни бюджети на институциите, ангажирани с изпълнение на плана;

➤ Целеви средства по одобрени проекти;

➤ Общински бюджет.